Wykaz procedur:

I. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów
II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocy ze strony uczniów
III. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania osób dorosłych wobec ucznia
IV. Postępowanie w przypadku zakłócania przez ucznia toku lekcji
V. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły
VI. Postępowanie w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły
VII. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego w trakcie lekcji
VIII. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancji przypominającą wyglądem narkotyk
IX. Postępowanie w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji
X. Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków
XI. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk
XII. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia...
XIII. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności
XIV. Procedura postępowania w sytuacji zniszczenia dziennika lekcyjnego

XV. Procedura postępowania w przypadku uzyskania nieuprawnionego dostępu do systemu informatycznego
XVI. Procedura postępowania w przypadku kradzieży
XVII. Postępowanie w sytuacji uchylania się od obowiązku szkolnego ucznia;
XVIII. Procedura postępowania w sytuacji wypadku na terenie szkoły
XIX. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej
XX. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia wzrostu zachorowalności na grypę typu A(H1N1
XXI. Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia na terenie szkoły
XXII. Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia dokonanej na terenie szkoły
XXIII. Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia dokonanej poza szkołą
XXIV. Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (z wyjątkiem śmierci samobójczej)
XXV. Procedura postępowania w przypadku popełnienie przez ucznia pełnoletniego przestępstwa z Kodeksu Karnego

W opracowanych procedurach przyjęto następujące sformułowania i definicje:

Przez **zachowanie agresywne** rozumie się następujące zachowania:

- Celowe popychanie, kopanie; bójki, stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia własnego i innych – posiadanie, niebezpiecznych przedmiotów (środki pirotechniczne, łańcuchy, noże, zapalniczki, kije, itp.), używanie ognia na terenie szkoły, posiadanie niebezpiecznych substancji;

- Wulgarne zachowanie, lekceważący i arogancki stosunek do uczniów i pracowników szkoły;

- Nie respektowanie zarządzeń obowiązujących na terenie szkoły;

- Wymuszanie, zastraszanie, podżeganie do bójek, wyzywanie;

- Dewastowanie mienia szkolnego i cudzej własności, itp. .

Przez **zachowanie przemocy** rozumie się:

- Powtarzające się dręczenie psychiczne i fizyczne;

- Ciągłe zastraszanie;

- Zjawisko „fali”;

- Powtarzające się pobicia, wyzywania, itp.

Rozmowa z osobą będącą świadkiem zdarzenia (dyrektor, nauczyciel, pracownik obsługi, inna osoba dorosła przebywająca na terenie szkoły, zwracająca uwagę na niewłaściwe zachowanie ucznia) – rozmowa bezpośrednio po zaistniałym zachowaniu sprzecznym z przyjętymi zasadami. Rozmowa ma na celu przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi no to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować.

Rozmowa z wychowawcą klasy – następuje po zwróceniu uwagi na niewłaściwe zachowanie innego pracownika szkoły lub ucznia, który był świadkiem danego zdarzenia. Rozmowa ma na celu, podobnie jak wyżej, przypomnienie panujących zasad i zwrócenie uwagi no to, że uczeń nie powinien w taki sposób postępować. Wychowawca informuje ucznia, że jeśli dane zachowanie się powtórzy, zostaną wyciągnięte dalsze konsekwencje.

Rozmowa z dyrektorem szkoły – ma miejsce wówczas, gdy po rozmowie z wychowawcą klasy, uczeń nadal postępuje niewłaściwie. Dyrektor szkoły w rozmowie informuje o tym, że jeśli dane zachowanie się nadal powtórzy to zostaną wobec ucznia wyciągnięte dalsze konsekwencje.

Upomnienie – stosuje się, gdy uczeń naruszył normy i zasady panujące w szkole. Upomnienie nie powoduje natychmiastowego obniżenia oceny z zachowania, lecz ma wpływ na ocenę z zachowania na koniec semestru. Upomnienie może udzielić wychowawca lub dyrektor szkoły. Upomnienie wychowawcy na forum klasy – stosowane gdy, upomnienie indywidualne nie jest skuteczne. Udziela się go w obecności całego zespołu klasowego.

Nagana wychowawcy - stosuje się, gdy uczeń poważnie naruszył normy i zasady panujące w szkole. Zapisuje się ją w dzienniku szkolnym, ma ona wpływ na ocenę z zachowania na koniec semestru.

Nagana Dyrektora Szkoły– nagana skutkuje natychmiastowym obniżeniem oceny z zachowania i odpowiednim wpisem w dzienniku szkolnym. Stosuje się ją w przypadku znacznego złamania reguł i zasad panujących na terenie szkoły, bądź czynu o bardzo dużej szkodliwości.

O obowiązujących w szkole procedurach wychowawcy klas informują:

1. Uczniów, podczas pierwszych lekcji wychowawczych;

2. Rodziców, podczas pierwszego spotkania z rodzicami w każdym roku szkolnym.

Uczniowie i rodzice dokumentują fakt zapoznania się z procedurami poprzez złożenie stosownych oświadczeń i podpisów w dokumentacji szkoły (dziennik lekcyjny). Powyższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim szkoły oraz opublikowane w serwisie internetowym szkoły.

I. **Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów**: W każdym przypadku, gdy uczeń jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na terenie szkoły natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliżej znajdującej się osobie dorosłej: pracownik szkoły, nauczyciel, pedagog, wychowawca, dyrektor szkoły. W sytuacjach objętych procedurami uczeń ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników szkoły.

1. Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik szkoły:

- Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary;
- Rozdzielenie stron;
- Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju interwencji;
- Rozmowa z uczniem – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie;
- Zgłoszenie zaistniałego zdarzenia wychowawcy klasy.

Wychowawca:

- Rozmowa z uczniem;
- Poinformowanie o zdarzeniu pedagoga szkolnego/psychologa;
- Gdy dane zdarzenie powtórzy się – nagana wychowawcy i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym;
- Gdy uczeń nadal nie reaguje na naganę – poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie;
- Nagana dyrektora szkoły i obniżenie oceny z zachowania.

2. Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

Pracownik szkoły

- Zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary;
- Rozdzielenie stron;
- Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
- Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji;
- Udzielenie pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpieczenie miejsca zdarzenia;
- Wezwanie pomocy medycznej w razie konieczności;
- Wezwanie wychowawcy (w przypadku jego nieobecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy) rozpoczęcie procedury wobec sprawcy zdarzenia;

Wychowawca

- Powiadomienie pedagoga oraz dyrekcji o zaistniałym zdarzeniu;
- Powiadomienie rodziców sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia;

- Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.

Dyrektor szkoły

- Wezwanie rodziców – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie;
- Ustalenie okoliczności zdarzenia – wysłuchanie stron;
- W przypadku poważnego wykroczenia – wezwanie policji i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły;
- Nagana Dyrektora szkoły – odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym;
- Obniżenie oceny z zachowania.

II. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania przemocy ze strony uczniów (powtarzające się dręczenie psychiczne i fizyczne, zastraszanie, zjawisko tzw. „fali", pobicia, wyzywanie, itp.) W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego o dużej szkodliwości.

III. **Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania osób dorosłych wobec ucznia** (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych):

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu;

2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów zgodnie z Ustawą z dn. 26 stycznia 1982 r Karta Nauczyciela.

IV. **Procedura postępowania w przypadku zakłócania przez ucznia toku lekcji:** Definicja: Przez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)

Nauczyciel

- Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie ucznia;
- Próba uspokojenia sytuacji w klasie;
- W przypadku konfliktu między uczniami– rozdzielenie stron;
- W przypadku braku reakcji ze strony ucznia - poinformowanie o dalszych konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły;
- Powiadomienie wychowawcy klasy po zakończeniu lekcji;

Wychowawca

- Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje;
- W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości – upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym;
- W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły;
- Obniżenie oceny z zachowania;
- Konsekwencje zgodne ze Statutem szkoły.

Pedagog szkolny

- W przypadku gdy nauczyciel prowadzący zajęcia nie potrafi opanować sytuacji w klasie wysyła przewodniczącego klasy po pedagoga szkolnego;
- Pedagog zobowiązany jest udać się do wskazanej klasy i ustalić tożsamość przeszkadzających uczniów a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do swojego gabinetu lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora;
- Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniami i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia;
- Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole – na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu;
- Jeżeli przyczyną zakłócania toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, należy postępować według tych procedur; Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom, których uczniowie popełnili wykroczenie. Niedopuszczalne jest wypraszanie przeszkadzającego ucznia z sali lekcyjnej oraz wysyłanie go w czasie lekcji do wychowawcy, pedagoga szkolnego lub dyrekcji szkoły.

V. **Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej słownej i fizycznej nauczyciela lub pracownika szkoły**

1. Powiadomienie wychowawcy, pedagoga, dyrekcji, rodziców i ew. kuratora sądowego;

2. Przeprowadzenie rozmowy przez dyrektora szkoły ze sprawcą;

3. Powiadomienie policji i sądu rodzinnego;

VI. **Postępowanie w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły** (ostre narzędzia np. nóż, żyletka, kastet itp.): Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu);

2. Powiadomienie wychowawcy klasy oraz pedagoga szkolnego;

3. W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły i podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom - odizolowanie ucznia;

4. Wezwanie rodziców do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu;

5. Wezwanie policji;

6. Rewizja przeprowadzona przez policję w obecności rodziców ucznia;

7. Powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką;

8. Nagana Dyrektora szkoły;

9. Obniżenie oceny z zachowania.

VII. **Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego podczas lekcji:**

1. Uczeń nie może używać telefonu komórkowego, telefon musi być wyłączony w czasie pobytu ucznia w szkole i znajduje się w tornistrze ucznia
2. W każdym przypadku używania przez ucznia telefonu komórkowego nauczyciel ma prawo odebrać uczniowi telefon i przekazać do depozytu oraz powiadomić rodziców o łamaniu prawa szkolnego
3. Zatrzymany telefon uczeń odbiera po lekcjach;
4. Uczeń, któremu odebrano telefon otrzymuje odpowiedni wpis w dzienniku szkolnym;
5. Wielokrotne łamanie zasady skutkuje obniżeniem oceny z zachowania.

VIII. **Postępowanie w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk** powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności, w obecności drugiej osoby (nauczyciel, pedagog, pracownik szkoły) zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy;
2. O zaistniałym fakcie informuje dyrektora szkoły, który ma obowiązek wezwać policję;
3. Powiadomienie pedagoga szkolnego;
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IX. **W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji,** nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy;
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga oraz dyrektora szkoły;
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności;
4. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym;
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich);
6. Podobnie, w sytuacji gdy, szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

X. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy;

2. W razie konieczności odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie;

3. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia udziela pierwszej pomocy, wzywa pogotowie ratunkowe;

4. Zawiadamia o tym fakcie pedagoga oraz dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły;

5. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności;

6. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób;

7. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin);

8. O fakcie zabrania ucznia przez policję zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.

9. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego;

10. W każdym tego typu przypadku uczeń otrzymuje naganę.

XI. **Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk.**

1. Powiadomienie pedagoga oraz dyrekcji szkoły;

2. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagog, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji;

3. W przypadku gdy uczeń odda nauczycielowi podejrzaną substancję, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji;

4. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia;

5. W przypadku, gdy uczeń odmawia oddania substancji – policja w obecności rodziców ucznia przeprowadza rewizję;

6. Wychowawca i dyrektor szkoły przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami;

7. Udzielnie uczniowi nagany i obniżenie oceny z zachowania;

8. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.

XII. **Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia**

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy klasy;

2. Wychowawca powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia, pedagoga oraz dyrekcję;

3. Rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie;

4. Udzielenie upomnienia i odpowiedni zapis w dzienniku szkolnym.

XIII. **Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności**

1. Interwencja– powstrzymanie sprawców;

2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców;

3. Wezwanie rodziców;

4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji;

5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody;

6. Nagana Dyrektora szkoły;

7. Obniżenie oceny z zachowania.

XIV. **Postępowanie w przypadku zniszczenia dziennika lekcyjnego**:

1. Nauczyciel który stwierdził zniszczenie dziennika lekcyjnego zawiadamia Dyrektora Szkoły lub jego zastępców;

2. Dyrektor powołuje komisję w celu ustalenia zakresu zniszczeń oraz odtworzenia zapisów dziennika lekcyjnego;

3. Komisja dokonuje odtworzenia dokumentacji (na podstawie protokołów z egzaminów klasyfikacyjnych, dokumentacji nauczyciela). Po zakończeniu prac sporządza odpowiedni protokół;

4. Dyrektor informuje o zdarzeniu organ prowadzący oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Przedstawia mu ponadto protokół z pracy komisji;

5. Dyrektor informuje o zdarzeniu uczniów klasy i ich rodziców oraz nauczycieli, oraz przedstawia im skład powołanej komisji i wynikach jej prac;

6. Dyrektor wymierza karę regulaminowa sprawcy jeżeli został on wykryty lub przyznał się sam.

XV. **Procedura postępowania w przypadku uzyskania nieuprawnionego dostępu do systemu informatycznego**

1. Nauczyciel który stwierdził włamanie do systemu informacyjnego zawiadamia Dyrektora szkoły lub jego zastępców;

2. Dyrektor powołuje komisję w celu ustalenia zakresu zniszczeń;

3. Dyrektor informuje o zdarzeniu policję.

4. Dyrektor informuje o zdarzeniu uczniów klasy i ich rodziców oraz nauczycieli;

XVI. **Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonanej na terenie szkoły**

1. Ustalenie sprawcy kradzieży;

2. Rozmowa wychowawcy z uczniem celem ustalenia przyczyn kradzieży;

3. Poinformowanie pedagoga oraz dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji;

4. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia i przekazanie im informacji;

5. Sporządzenie zapisu w dzienniku szkolnym;

6. Zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy ewentualnie pokrycie kosztów skradzionego przedmiotu;

7. W przypadku odmowy współpracy przez ucznia i rodziców powiadomienie policji;

8. Dalszy tok postępowania prowadzi policja;

9. Konsekwencje dla ucznia – zgodne ze Statutem Szkoły.

XVII. **Procedura postępowania w przypadku uchylania się od obowiązku szkolnego:**

- W przypadku, gdy uczeń kilkukrotnie opuścił w sposób ciągły zajęcia lekcyjne lub ma sporadyczne nieusprawiedliwione nieobecności z danego przedmiotu, nauczyciel:

1. Zgłasza ten fakt wychowawcy;

2. Wychowawca wyjaśnia przyczyny nieobecności w rozmowie z uczniem i jego rodzicami;

3.Wychowawca po rozpoznaniu przyczyn nieobecności ucznia podejmuje decyzje o ewentualnym powiadomieniu pedagoga i/lub psychologa.

- W przypadku, gdy uczeń systematycznie uchyla się od obowiązku szkolnego lub opuści 50% godzin lekcyjnych (nieusprawiedliwionych) wychowawca:

1. Powiadamia pedagoga i/lub psychologa;

2. Informuje i wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia;

3. Ustala przyczyny nieobecności;

4. Zawiera kontrakt z rodzicami i z uczniem w obecności pedagoga lub psychologa;

5. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązania telefonicznego kontaktu z rodzicami ucznia, dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienia do rodziców/prawnych opiekunów o absencji ucznia;

6. Gdy absencja powtarza się nadal i po wyczerpaniu wszelkich środków zapobiegawczych, Drektor Szkoły jako organ powołany do kontroli spełniania obowiązku szkolnego przez dzieci - wzywa zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, do wykonania obowiązku zapewnienia dziecku regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne. Powyższy obowiązek bezpośrednio wynikający z przepisów prawa tj. art. 18 ust.1, pkt 2 i 4, oraz art. 18 ust. 2 w związku z art. 20 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty**, należy wykonać w terminie 7 dni liczonym od dnia doręczenia niniejszego upomnienia; z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.

XVIII. **Procedura postępowania w sytuacji wypadku na terenie szkoły.**

1. Udzielenie pierwszej pomocy w zależności od potrzeb (np. unieruchomienie kończyny, założenie opaski uciskowej, sztuczne oddychanie);

2. Wezwanie lekarza lub karetki pogotowia (w zależności od potrzeby);

3. Zawiadomienie rodziców o wypadku;

4. Obserwacja poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia;

5. Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku;

6. Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

XIX. **Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej:**

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom głównie wykwalifikowana pielęgniarka szkolna;

2. Pod nieobecność pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły;

3. Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicza się do wykonania opatrunku, ułożenia ucznia w odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia;

4. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) ucznia lub lekarzem (w przypadku gdy nauczyciel wie, że uczeń przyjmuje leki lub taka adnotacja znajduje się w dzienniku szkolnym np. inhalator przy astmie, podaje mu je);

5. W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne;

6. W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora lub zastępcę dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe;

7. Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za ucznia. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

Pomoc w przypadku ataku astmy:

1. Podajemy lek;

2. Uspokajamy chorego;

3. Rozpinamy zbyt ciasną odzież;

4. Otwieramy okna;

5. Pomagamy w przyjęciu pozycji najdogodniejszej dla ucznia (półsiedzącej);

6. Zwracamy uwagę na oddech (ma być wolny i głęboki – oddychamy razem z uczniem);

7. Wzywamy specjalistyczną pomoc, gdy objawy nie ustępują. Pomoc w przypadku ataku padaczki:

1. Układamy ucznia na boku;

2. Chronimy głowę;

3. Zabezpieczamy miejsce, usuwamy niebezpieczne przedmioty;

4. Nie wkładamy nic do ust;

5. Zapewniamy spokój uczniowi; 6. Wzywamy pogotowie ratunkowe, gdy stan ucznia wyraźnie pogarsza się (atak trwa zbyt długo).

XX. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia wzrostu zachorowalności na grypę typu A(H1N1); Ogłoszenie przez WHO fazy pandemicznej nowej grypy A(H1N1) uzasadnia wzmożoną ostrożność i przygotowanie środków zapobiegawczych mających na celu zmniejszenie szybkości szerzenia się zakażeń w społeczeństwie. Pracodawcy i pracownicy mogą w tym odegrać istotną rolę. Objawy nowej grypy A(H1N1) są podobne jak grypy sezonowej: • gorączka • kaszel • ból gardła • katar z płynną wydzieliną lub zatkanym nosem • bóle mięśniowe i stawowe • ból głowy • dreszcze W około 25-30% przypadków nowej grypy mogą występować wymioty i biegunka. Podobnie jak w grypie sezonowej część zachorowań przebiega ciężko, a nawet może zakończyć się śmiercią. Szerzenie się nowej grypy, podobnie jak grypy sezonowej, odbywa się przez zakażenia drogą powietrzną i kropelkową. Możliwe jest też przenoszenie się zakażenia przez dotykanie przedmiotów zanieczyszczonych śliną lub wydzieliną dróg oddechowych osoby chorej i następnie dotykanie śluzówki osoby zdrowej. Szkoła jest miejscem gdzie kontakty między uczniami są bardzo bliskie i gdzie choroby szerzące się drogą powietrzną mogą przenosić się szczególnie łatwo. Zakażeni uczniowie mogą też stanowić źródło zakażenia dla swych rodzin oraz innych członków społeczeństwa.

Co powinien zrobić personel szkoły dla ochrony uczniów i pracowników? • Zorganizować i przeprowadzić szkolenie lub serię szkoleń z zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń wirusem nowej grypy A(H1N1) dla uczniów oraz dla rodziców; • W okresie przygotowawczym konieczne jest sprawdzenie kanałów łączności szkoły z rodzicami i możliwości szybkiego ich powiadamiania; • Prowadzić aktywną politykę zapobiegania zakażeniom przez dostarczanie materiałów informacyjnych na temat zachowania w szkole, mycia rąk, higieny kaszlu i czyszczenia nosa oraz promować w szkole zachowania zmniejszające prawdopodobieństwo zakażenia; • Zachęcać do szczepień przeciw grypie sezonowej oraz nowej grypie A(H1N1). Wskazane może być uzgodnione z lekarzem zorganizowanie akcji szczepień dla uczniów. przez lokalny samorząd

• W razie wystąpienia objawów grypowych wymagać od rodziców zgłoszenia dziecka do lekarza i do tego czasu pozostania w domu, a w przypadku stwierdzenia takich objawów u ucznia w szkole natychmiast umieścić go w pomieszczeniu odosobnionym i jeśli są to objawy o niewielkim nasileniu powiadomić rodziców o konieczności odebrania ucznia ze szkoły, a w przypadku ciężkiego zachorowania odesłać ucznia transportem sanitarnym do szpitala zakaźnego lub innego, wyznaczonego do leczenia grypy, uzgadniając to z rodzicami/opiekunami dziecka; • Zapewnić miejsca do mycia rąk lub ich dezynfekcji odpowiednimi preparatami alkoholowymi (≥60%) i zapewnić wyposażenie tych miejsc w odpowiednie środki i materiały. Co może zrobić uczeń i jego rodzice, aby zredukować prawdopodobieństwo szerzenia się zakażeń w szkole?

• Pozostać w domu w razie choroby. Jeżeli objawy odpowiadają wymienionym wyżej objawom grypy, należy pozostać w domu 7 dni od wystąpienia objawów lub 1 dzień po ustąpieniu objawów, jeżeli objawy trwają 7 dni lub dłużej; • W czasie kaszlu lub czyszczenia nosa zakrywać nos i usta chusteczką jednorazową, którą po jednorazowym użyciu należy wyrzucić, a ręce umyć starannie wodą z mydłem; • W rozmowie unikać bliskich

kontaktów twarzą w twarz. W tym szczególnym przypadku uzasadnione jest rozmawianie z głową odwróconą od rozmówcy; • Unikać dotykania palcami ust, nosa i powiek oczu; • Poza szkołą unikać przebywania w pomieszczeniach z kilkoma osobami na raz, a szczególnie masowych zgromadzeń i sportów kontaktowych; • Przestrzegać zasad higienicznych wynikających z instrukcji uzyskanych w szkole również w domu i we wszystkich sytuacjach pozaszkolnych. Jak postępować w przypadku, gdy do szkoły przyjdzie uczeń z objawami grypy lub jeżeli nowa grypa szerzy się w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła • W tej sytuacji należy niezwłocznie powiadomić rodziców chorego ucznia; • Należy ucznia umieścić w pomieszczeniu, gdzie nie przebywają inni ludzie. W przypadku objawów o niewielkim nasileniu powiadomić rodziców o konieczności odebrania ucznia ze szkoły, a w przypadku ciężkiego zachorowania odesłać ucznia transportem sanitarnym do szpitala zakaźnego lub innego, wyznaczonego do leczenia grypy, w porozumieniu z rodzicami/opiekunami dziecka; • Jeśli uczeń z objawami grypy ma powód wejścia do pomieszczenia z innymi ludźmi, winien zakryć nos i usta chusteczką jednorazową lub płatkiem ligniny, albo, jeżeli jest taka możliwość, założyć maseczkę ochronną na nos i usta.

Co należy zrobić dla uczniów, którzy mieli kontakt ze osobą, u której potwierdzono, lub podejrzewano zakażenie wirusem nowej grypy A(H1N1)? • Należy poinformować rodziców o tym kontakcie i możliwości zakażenia; • Zalecić im codzienne pomiary temperatury i obserwację, czy nie występują u ucznia objawy grypy w ciągu 7 dni od kontaktu; • Zalecić im nie posyłanie ucznia do szkoły i zgłoszenie się do lekarza w przypadku wystąpienia objawów grypowych w ciągu 7 dni od kontaktu

XXI. **Procedura postępowania w przypadku zamachu samobójczego ucznia na terenie szkoły**:

1. Działania uprzedzające, zapobiegawcze: • Omówienie problematyki na forum Rady Pedagogicznej; • Upowszechnienie procedur przewidywania zamachów samobójczych; • Monitorowanie stanu psychicznego uczniów, reagowanie na symptomy ostrego, chronicznego stresu, objawy depresji.

2. Działania interwencyjne: • Ustal i potwierdź rodzaj zdarzenia; • Nie pozostawiaj ucznia samego; • Usuń wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru; • Bez rozgłosu przeprowadź ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce; • Zbierz wstępnie informacje o okolicznościach zdarzenia; • Wezwij pomoc (pogotowie, policję, straż) jeśli potrzeba; • Zadbaj, żeby interwencja służb przebiegała dyskretnie; • Towarzysz uczniowi – jesteś dla niego ważny;

Zawiadom Dyrekcję Szkoły – Dyrekcja zawiadamia jednostkę sprawującą nadzór nad szkołą; Dokonaj szybkiej oceny zagrożeń, np. wg klucza: RYZYKO UMIARKOWANE • NP. UCZEŃ MÓWI O SAMOBÓJSTWIE, • NIE MÓWI JAK TO ZROBI, • NIE BYŁO WCZEŚNIEJSZYCH PRÓB DUŻE RYZYKO • NP. WYSTĄPIŁY CZYNNIKI PRZEDWYPADKOWE, • UCZEŃ MÓWI JAK TO ZROBI, • BYŁY WCZEŚNIEJSZE PRÓBY, EKSTREMALNE RYZYKO • NP. WYSTĄPIŁY WSKAŹNIKI PRZEDWYPADKOWE, • UCZEŃ DOKONAŁ SAMOOKALECZENIA, • PODJĄŁ PRÓBĘ NIEUDANEGO ZAMACHU SAMOBÓJCZEGO LUB INNE DZIAŁANIA ZAGRAŻAJĄCE ZDROWIU LUB ŻYCIU

1. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga szkolnego, informuje wynikach swojej oceny sytuacji (ryzyka); w razie potrzeby podejmuje niezwłocznie działania w celu ratowania życia i zdrowia poszkodowanego w szczególności wzywa odpowiednie służby oraz zapewnienia w miarę możliwości opiekę psychologa;
2. Wychowawca powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych;
3. Dyrekcja szkoły dokonuje wyboru priorytetów i ustala strategię działania uzależniając ją od oceny sytuacji;
4. Chroń ucznia oraz inne osoby przed zbędnymi czynnikami stresującymi (np. kontaktem z mediami, świadkami, itp.)

Działania naprawcze: • Dokonaj diagnozy ryzyka ponowienia zamachu uwzględniając, że odratowana osoba ma nadal poważne kłopoty z radzeniem sobie z problemami życiowymi; • Bezwzględnie skonsultuj dalszą strategię z PPP lub placówką opieki zdrowotnej; • Podejmij próbę zmobilizowania rodziny, aby udzieliła wsparcia bliskiemu, zapewniła mu bezpieczeństwo, wzmocniła wzajemne więzi.

XXII. **Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia dokonanej na terenie szkoły:**

1. Dyrektor szkoły niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z: • służbami medycznymi; • rodzicami ucznia; • policją, prokuraturą; • organem nadzoru pedagogicznego.

2. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców o zdarzeniu. Organizuje i udziela pomocy służbom ratowniczym i policji w przypadku ich działań. Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu. Organizuje interwencję grupową dla uczniów i nauczycieli.

XXIII. **Procedura postępowania w przypadku śmierci samobójczej ucznia dokonanej poza szkołą:**

1. Dyrektor szkoły powiadamia nadzór pedagogiczny o zdarzeniu;

2. Dyrektor szkoły organizuje interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli;

3. Wychowawcy informację o śmierci ucznia przekazują na forum swoich klas, należy unikać informowania uczniów na forum szkoły;

4. Przekazywany komunikat należy ograniczyć do minimum;

5. Należy nie dopuścić do doszukiwania się w tragicznym zdarzeniu sensacji, zbytniego rozgłosu. Nie należy dopuścić do gloryfikowania zmarłego ucznia, ukazywania go jako męczennika, wzoru do naśladowania;

6. Nie wolno wspominać, ani opisywać, metody samobójstwa a także miejsca, w którym je popełniono;

7. Należy unikać nadmiernych uproszczeń, lepiej podkreślać że jest to skutek interakcji wielu czynników;

8. Na każdym kroku mocno podkreśla, że samobójstwo nie jest żadną metodą radzenia sobie z problemami osobistymi. Przypomnieć do jakich osób lub instytucji uczniowie mogą i powinni zgłaszać się gdy mają problemy, zarówno z nauką jak i osobiste;

9. Przede wszystkim nie należy dopuścić aby którykolwiek z uczniów utożsamiał się z samobójcą i poprzez pryzmat tragicznego zdarzenia widział sposób na rozwiązanie swoich problemów.

XXIV. **Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej):**

1. Działania uprzedzające: • Omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej; • Omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej;

2. Działania interwencyjne: • Poinformuj nauczycieli, wychowawców; • Przypomnij zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania- na godzinach wychowawczych, innych lekcjach; • Poinformuj uczniów na forum klasy; • Stwórz możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.

3. Działania naprawcze: • Oceń potrzeby – monitoruj stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwróć uwagę na uczniów, u których stwierdzasz szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji; • Skonsultuj sytuację z pedagogiem lub specjalistą z PPP; ułatw kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

XXV. **Procedura postępowania w przypadku popełnienie przez ucznia pełnoletniego przestępstwa z Kodeksu Karnego:**

1. Nauczyciel – świadek zdarzenia niezwłocznie powiadamia Dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego oraz wychowawcę;

2. Wychowawca ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;

3. Wychowawca przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę Dyrektora szkoły lub pedagoga;

4. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców ucznia;

5. Dyrektor szkoły powiadamia policję;

Czyny karalne będące przestępstwami z Kodeksu Karnego:

1. Publiczne znieważanie, niszczenie, uszkadzanie, usuwanie godła, sztandaru, flagi bądź innego znaku państwowego;

2. Spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia, trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała;

3. Spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia;

4. Udział w bójce lub pobiciu, w którym naraża się człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;

5. Prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym, w stanie nietrzeźwości, lub pod wpływem środka odurzającego;

6. Grożenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadniona obawę jej spełnienia;

7. Stosowanie przemocy wobec osoby lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania , zaniechania lub znoszenia tej przemocy;

8. Publiczne prezentowanie treści pornograficznych w taki sposób, że może to narzucić ich odbiór osobie, która sobie tego nie życzy;

9. Rozpijanie małoletniego poprzez dostarczanie mu napoju alkoholowego, ułatwianie jego spożycia, lub nakłanianie go do spożycia;

10. Pomawianie innej osoby, grupy osób, instytucji o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ja w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego do danego stanowiska, zawodu;

11. Znieważanie innej osoby w jej obecności, albo pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do osoby tej dotarła np. nauczyciela;

12. Znieważanie innej osoby za pomocą środków masowego przekazu, np. sms, Internet;

13. Uderzenie człowieka lub w inny sposób naruszenie jego nietykalności cielesnej;

14. Naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego w trakcie pełnienia przez niego obowiązków służbowych;

15. Znieważenie funkcjonariusza publicznego w trakcie pełnienia przez niego obowiązków służbowych;

16. Publiczne znieważanie grupy ludności lub osoby z powodu jej przynależności etnicznej, narodowej, rasowej, wyznaniowej;

17. Udział w zorganizowanej grupie lub związku mającym na celu popełnienie przestępstwa;

18. Znieważenie pomnika lub innego miejsca publicznego urządzonego w celu upamiętnienia zdarzenia historycznego lub uczczenia osoby;

19. Podrobienie lub przerobienie dokumentu lub używanie takiego dokumentu jako autentycznego, np. zwolnienia lekarskie, legitymacja szkolna, dopisywanie ocen w dzienniku;

20. Kradzież cudzej rzeczy ruchomej np. telefonu;

21. Kradzież z włamaniem, np. do pracowni komputerowej;

22. Niszczenie cudzej rzeczy, uszkadzanie lub czynienie niezdatna do użytku;

23. Puszczanie w obieg podrobionego lub przerobionego pieniądza, innego środka płatniczego.

ZASADY REAGOWANIA

1. Reagujemy przekazując jednocześnie troskę o ucznia (dotyczy to zarówno ofiary jak i agresora). Nie potępiamy ucznia, ale wskazujemy na zachowania, których nie aprobujemy, wyrażając swoją niezgodę na stosowanie przemocy;

2. Współdziałamy z pedagogiem i z innymi nauczycielami, udzielamy sobie nawzajem wsparcia.

Schemat przebiegu interwencji profilaktycznej:

1. Rozmowa z uczniem: diagnoza, porada;

2. Rozmowa z rodzicami: diagnoza, porada, wspólne opracowywanie kontraktu;

3. Wspólna rozmowa z uczniem i rodzicami: uczeń negocjuje i podpisuje kontrakt;

4. Monitorowanie: wymiana informacji między szkołą a rodzicami.

5. W przypadku gdy uczeń nie chce podpisać kontraktu lub nie przestrzega jego założeń – konsekwencje zgodne ze Statutem. Działania wobec agresorów – rozmowy ze sprawcami

1. Jeżeli w przemocy uczestniczy więcej niż jedna osoba, należy rozmawiać z każdym z osobna zaczynając od lidera grup;

2. Miejscem rozmów nie może być korytarz ani pokój nauczycielski, lecz pomieszczenie zapewniające spokój i brak udziału świadków;

3. Nauczyciel, który decyduje się na przeprowadzenie rozmowy powinien jasno określić sobie jej cel;

4. Nauczyciel powinien opisać zachowanie ucznia, które jest powodem rozmowy;

5. Należy upewnić ucznia, że nauczyciel chce mu pomóc, że chodzi o to, aby zaradzić w szkole sytuacjom przemocy;

6. Sprawca musi otrzymać od nauczyciela jasny i jednoznaczny komunikat: -„w tej klasie (szkole), nie akceptujemy przemocy i będziemy pilnować, żebyś tego nie robił/a, nie wolno ci używać przemocy";

7. Rozmowa ma być dialogiem, a nie przemówieniem do sprawcy, o tym, co nauczyciel myśli o sytuacji;

8. Należy dać uczniowi szansę wypowiedzenia się, wysłuchać uważnie, jeśli mówi o sobie i o sytuacji w szkole. Nie negować wypowiedzi;

9. Jeśli uczeń milczy – nauczyciel może powrócić jeszcze raz do propozycji swojej chęci pomocy;

10. Rozmowy powinny odbywać się systematycznie, dopóki istnieje problem. Należy ustalić hierarchię rozmów. Na kolejnych etapach powinny być angażowane dodatkowe osoby (wychowawca, inny nauczyciel, psycholog, rodzice, dyrektor);

11. Rozmowa ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku podpisania przez niego kontraktu lub zobowiązania w sprawie zmiany nieakceptowanych w społeczności szkolnej zachowań;

12. Sprawca musi zostać poinformowany o sankcjach, jakie zostaną zastosowane w przypadku, gdy nadal będzie on stosował przemoc wobec innych (sankcje zawarte w Statucie Szkoły oraz w kontrakcie);

13. Ustalenia zawarte w zobowiązaniach lub w kontrakcie z uczniem powinny być znane innym nauczycielom, którzy mogą być źródłem informacji o zmianach zachowania sprawcy, a także, gdy wymaga tego sytuacja, uczniom klasy, do której on uczęszcza.

14. W uzasadnionych przypadkach można zrezygnować z jawności kontraktu.

15. Kontrakt powinien zawierać:

- Zachowania nieakceptowane;

- Oczekiwania wobec ucznia;

- Konsekwencje w przypadku nieprzestrzegania warunków kontraktu;

- Zasady odzyskiwania przywilejów.

Działania wobec ofiar przemocy: Uczniowie będący ofiarami przemocy, dzielą się na 2 grupy: 1. Zwykłe ofiary (nie przyczyniają się swoim zachowaniem do aktów przemocy). 2. Ofiary prowokujące (mają wpływ na sytuację, przez prowokacyjne zachowania). W stosunku do pierwszej grupy uczniów, nauczyciel ma za zadanie okazanie zainteresowania i udzielenie wsparcia a także dodanie im odwagi do stawiania czoła problemom. Pomoc drugiej grupie uczniów, polega dodatkowo, na uświadomieniu im własnej roli w wyzwalaniu agresji innych uczniów. Nauczyciel może wspólnie z ofiarą przemocy przemyśleć działania, jakie zapobiegną „błędnemu kołu". Rozmowy z rodzicami ofiar przemocy Rodzice dziecka dręczonego przez innych uczniów, powinni być poinformowani o sytuacji dziecka w szkole (ogólne zasady rozmowy są podobne do zasad rozmów ze sprawcami, ich rodzicami). Nauczyciel może zaproponować różne rozwiązania tego problemu, a także podać wskazówki postępowania z dzieckiem.

UWAGA: Zgodnie z przepisami Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii - w Polsce karalne jest:

- Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;

- Wprowadzanie do obrotu środków odurzających;

- Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;

- Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk). W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.